

ПОГОДЖЕНО
Голова Профкому
_____ Леонід ДАНЮК

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор КЗ «ВЛ №15»
_____ Гетяна ВАСИЛЕВСЬКА

Наказ №232 від 01.09.2022 р.

Інструкція з охорони праці № 8 для вчителів та класних керівників при виїзді з класом на екскурсію

1. Загальні вимоги безпеки

1.1. *Інструкція з охорони праці для вчителів та класних керівників при виїзді з класом на екскурсію* розроблена у відповідності до Закону України "Про охорону праці" (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ) в редакції від 20.01.2018р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 30 березня 2017 року, з урахуванням Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України 26 грудня 2017 року N 1669 та відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 р. № 1306 «Про Правила дорожнього руху» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 553 від 11.07.2018).

1.2. Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки життєдіяльності для учнів 1-11 класу загальноосвітнього навчального закладу, що виїжджають з класом на екскурсію (наавтобусабопоїзді).

1.3. До участі в екскурсії допускаються вчителі загальноосвітнього навчального закладу, які пройшли інструктаж з охорони праці, які ознайомилися з даною інструкцією з охорони праці і не мають будь-яких протипоказань за станом здоров'я.

1.4. Екскурсія планується заздалегідь і узгоджується адміністрацією установи, об'єкти відвідування під час екскурсії вибираються безпечні для життя і здоров'я дітей.

1.5. Не менш ніж за три дні до виїзду на екскурсію, класний керівник (вчитель) подає директору загальноосвітнього навчального закладу список учнів, узгоджений медичним працівником, список супроводжуваних працівників установи (ПІБ), батьків, маршрут руху, дату та час виїзду, приблизний час повернення, інформацію про перевізника, учитель коротко обґрунтовує мету поїздки.

Склад групи: на 1 співробітника загальноосвітнього навчального закладу - 10-12 учнів.

1.6. В обов'язковому порядку по освітній установі видається наказ про поїздку, з яким знайомляться під підпис особи відповідальні за безпеку дітей під час екскурсії, з учнями проводиться інструктаж з безпеки з записом в журналі реєстрації інструктажів. Один примірник наказу знаходиться у керівника екскурсії.

1.7. Керівник екскурсії, який супроводжує дітей, несе персональну відповідальність за охорону життя школярів, за дотримання цієї інструкції з охорони праці.

1.8. Заборонений виїзд на екскурсію в грозу, під час дощу, туману, а також в темний час доби.

Керівник групи та його заступник (заступники) під час проведення екскурсії, подорожі відповідають за життя та здоров'я її учасників згідно із законодавством України.

1.9. Керівник групи, його заступник (заступники), що проводять екскурсію, подорож, зобов'язані при організації підготовки екскурсії, подорожі:

- забезпечити комплектування груп учнями відповідного віку та стану здоров'я;
- ознайомити учнів екскурсії, подорожі з планом та затвердженим маршрутом їх проведення, історичними та географічними особливостями території, об'єкта (об'єктів), де буде проходити екскурсія, подорож;
- провести цільовий інструктаж з учнями з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності під час екскурсії, подорожі згідно з вимогами Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і загальноосвітнього навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01 серпня 2001 року № 563, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 листопада 2001 року за № 969/6160;
- отримати копію наказу про проведення екскурсії, подорожі та список групи;
- провести збори батьків учасників екскурсії, подорожі (для дальніх екскурсій, подорожей учасників віком до 18 років);
- забезпечити під час екскурсії, подорожі дотримання учнями належного громадського порядку, виконання правил дорожнього руху, правил пожежної безпеки, безпеки життєдіяльності;
- провести інформування учасників екскурсії, подорожі про фактори ризику в запланованій екскурсії, подорожі (за їх наявності) і про відповідні заходи щодо запобігання травматизму;
- одержати, у разі потреби, дозвіл на відвідування об'єктів, територій, на яких встановлено особливий режим відвідування;
- розробити план дослідницької, краєзнавчої, природоохоронної роботи та інших заходів під час екскурсії, подорожі, якщо такі заплановано проводити.

1.10. У відповідального супроводжуючого повинна бути медична аптечка, повністю укомплектована набором всіх необхідних медикаментів і перев'язувальних засобів, призначена для екстреного надання першої долікарської допомоги потерпілим при травмах.

1.11. Про кожний нещасний випадок, що стався з дітьми, керівник екскурсії зобов'язаний доповісти директору загальноосвітнього навчального закладу, при травмуванні - надати першу долікарську допомогу потерпілому і, при необхідності, транспортувати до найближчої лікувальної установи, оповістити про те, що трапилося батьків дитини.

2. Вимоги безпеки перед виїздом на екскурсію

2.1. Відповідальний керівник екскурсії перевіряє наявність списку групи із зазначенням класу, телефонів учнів і їх батьків.

2.2. Керівник екскурсії перевіряє наявність затвердженого директором загальноосвітнього навчального закладу наказу про поїздку, наявність і вміст аптечки, наявність в достатній кількості прапорців.

2.3. Перед виїздом необхідне попередження дітей про неприпустимість наявності при собі предметів, що створюють небезпеку при проведенні екскурсії.

2.4. Керівник екскурсії повинен організувати збір дітей у школи, перевірити учнів за списком та проконтролювати шиккування дітей.

2.5. Групи, що здійснюють екскурсію, подорож, формуються з числа учнів, які об'єднуються на добровільних засадах за спільними інтересами. До складу групи включаються тільки учні, які придатні за станом здоров'я для участі у запланованій екскурсії, подорожі.

2.6. Кількісний склад групи, що здійснює екскурсію, подорож, визначається керівником групи спільно з загальноосвітнім навчальним закладом, який організовує та проводить екскурсію, подорож. До складу групи, що здійснює екскурсію, подорож, може входити від 10 до 40 учасників віком від 6 років.

При проведенні автобусних екскурсій, подорожей кількісний склад групи, що здійснює екскурсію, подорож, визначається з урахуванням кількості місць для сидіння в автобусі.

2.7. Вік керівників та заступників керівників групи, що проводить екскурсію, подорож, повинен бути старше 18 років.

2.8. Керівник та/або заступник керівника групи повинен вміти надавати першу до лікарську допомогу.

2.9. Фахівець туристичного супроводу, який не є працівником загальноосвітнього навчального закладу, що проводить екскурсію або подорож, повинен відповідати кваліфікаційним вимогам, визначеним центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері туризму та курортів, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері трудових відносин.

2.10. При проведенні екскурсій (крім автобусних) у межах населеного пункту, де проживають або навчаються учасники екскурсії, призначення заступника керівника екскурсійної групи не є обов'язковим.

2.11. При проведенні автобусних екскурсій, подорожей керівний склад групи призначається згідно з вимогами Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 1997 року № 176 (зі змінами).

2.12. Кількість заступників керівника групи визначається керівником загальноосвітнього навчального закладу, що організовує та проводить екскурсію, подорож.

2.13. Керівник групи може призначити помічників з числа учасників групи для допомоги керівнику у проведенні цього заходу.

2.14. Учасники групи, що перебувають під час екскурсій, подорожей на території заповідників, заказників, національних парків, у прикордонній зоні тощо, зобов'язані дотримуватися порядку перебування на цих територіях відповідно до законодавства України.

3. Вимоги безпеки під час екскурсії

3.1. Під час руху до автобуса, тролейбуса, електрички використовувати сигнальні прапорці, йти організовано по тротуарах, суворо дотримуватися правил дорожнього руху.

3.2. При переході вулиці дочекатися, щоб вся група зупинилася, дорослий супроводжуючий перекидає рух автотранспорту за допомогою сигнальних прапорців, діти організовано переходять дорогу.

3.3. Перед посадкою в автобус, тролейбус, електричку перевірити за списком наявність всіх учнів

3.4. Дотримуватися правил посадки в громадський транспорт (весь група спокійно сідає в одні двері, що знаходиться близько до кабіни водія).

3.5. У салоні (вагоні) керівник екскурсії зобов'язаний контролювати культуру поведінки учнів. Діти не повинні голосно розмовляти, пересідати з місця на місце, під час руху автобуса не повинні вставати з місця.

3.6. Після виходу з автобуса (вагону) необхідно перевірити кількість дітей, побудувати їх, дорослим зайняти певні місця при пересуванні групи: на початку і в кінці групи.

3.7. На шляху прямування не можна, навіть на короткий час, розпускати групу.

3.8. На зворотному шляху дотримуватися тих самих правил.

3.9. Під час проведення екскурсії, подорожі необхідно:

- забезпечити дотримання правил пожежної безпеки, безпеки життєдіяльності, охорони природи, пам'яток історії і культури тощо;
- вживати заходів, спрямованих на забезпечення безпеки учасників екскурсії, подорожі, зокрема щодо зміни маршруту, припинення екскурсії, подорожі у зв'язку з виникненням небезпечних природних явищ та з інших обставин, що становлять загрозу безпеці учасників;
- дотримуватися затвердженого маршруту та плану екскурсії, подорожі (крім випадків, пов'язаних зі зміною маршруту чи плану з метою забезпечення безпеки учнів)

- не допускати безпідставного поділу групи, що здійснює екскурсію, подорож, відставання окремих учасників, а також вибуття окремих учасників екскурсії, подорожі без супроводу одного із заступників керівника (від'їзд одного чи декількох учасників можливий лише за умови, що в групі, що здійснює екскурсію, подорож, два або більше заступників керівника);
- при аварійній ситуації (раптовому виникненні умов, що загрожують життю та здоров'ю учасників екскурсії, подорожі) ужити заходів щодо збереження життя і здоров'я учасників екскурсії, подорожі, виходячи з конкретної ситуації та реальної наявності сил і засобів для ліквідації небезпечної ситуації;
- у разі нещасного випадку терміново організувати надання першої долікарської допомоги потерпілому та його доставку до закладу охорони здоров'я, викликати за потреби екстрену медичну допомогу;
- повідомити про нещасний випадок, що стався, керівнику загальноосвітнього навчального закладу, органу управління освітою, що проводить екскурсію, подорож, та інші відповідні служби;
- про нещасний випадок, що трапився під час дальніх екскурсій, подорожей, також повідомити відповідний орган управління освітою за місцезнаходженням групи;
- у разі користування під час екскурсії, подорожі залізничним транспортом забезпечити виконання вимог, встановлених Порядком обслуговування громадян залізничним транспортом, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня 1997 року № 252 (зі змінами).

4. Вимоги безпеки по закінченню екскурсії

4.1. По приїзду з екскурсії діти повинні бути доведені до школи. Батьки, які брали участь в супроводі групи, також повинні довести її до школи.

4.2. Після повернення з екскурсії відповідальний педагог (вихователь) повинен ще раз перевірити всіх дітей за списком.

4.3. Класний керівник підводить підсумки поїздки, зазначає позитивні сторони поведінки учнів.

4.4. Класний керівник доводить до відома адміністрації освітнього закладу про повернення групи дітей.

4.5. Після закінчення екскурсії, подорожі необхідно:

- повідомити загальноосвітній навчальний заклад, орган управління освітою, що проводить екскурсію, подорож, про її завершення;
- за вимогою навчального закладу, органу управління освітою, що проводить екскурсію, подорож, надати звіт про їх проведення.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. У разі аварійної ситуації на місці проведення екскурсії або в дорозі відповідальний супроводжуючий повинен вивести всіх учнів в безпечне місце.

5.2. При нещасному випадку потерпілому надається перша долікарська допомога, при необхідності, організується його перевезення до найближчого медичного закладу, сповіщаються про те, що трапилося батьки дитини і адміністрація школи.

6. Завершальні положення інструкції

6.1. Перевірка і перегляд інструкції з охорони праці для вчителів та класних керівників при виїзді на екскурсію з учнями повинна здійснюватися не рідше одного разу на 5 років.

6.2. Дана інструкція повинна бути достроково переглянута в наступних випадках:

- при перегляді міжгалузевих і галузевих правил і типових інструкцій з охорони праці та техніки безпеки;
- за результатами аналізу матеріалів розслідування аварій та нещасних випадків на робочому місці, а також професійних захворювань;
- на вимогу Державної служби України з питань праці.
-

6.3. Якщо протягом 5 років з дня затвердження (введення в дію) даної інструкції з техніки безпеки для вчителів та класних керівників при виїзді з класом на екскурсію умови праці не змінюються, то її дія автоматично продовжується на наступні 5 років.

6.4. Відповідальність за своєчасне внесення змін і доповнень, а також перегляд даної інструкції покладається на відповідального за охорону праці співробітника загальноосвітнього навчального закладу.

Розроблено:

Фахівець з охорони праці

Олена ХОМИНА